

ЮВІЛЕЇ

ІВАН СЕМЕНОВИЧ СМІЯН
(до 85-річчя від дня народження)

Виповнилося 85 років від дня народження старійшині учених-дослідників лікувальних чинників курорту Трускавець, доктору медичних наук, професору, члену-кореспонденту АМН України, академіку Академії Вищої школи України, академіку Міжнародної академії інтегративної антропології, заслуженому працівнику Вищої школи України, багаторічному (1970-2003 рр) завідувачу, а в даний час — професору клініки педіатрії лікувального факультету, проректору з навчальної роботи (1975-1981), згодом — ректору (1981-1997) Тернопільського державного медичного інституту (згодом — академії, а зараз — університету) ім. акад. І.Я. Горбачевського **Івану Семеновичу СМІЯНУ**.

До перелічених звань і посад слід додати ще й головування в обласній Асоціації педіатрів, членство в редакційних колегіях газети “Ваше здоров’я”, журналу “Педіатрія, акушерство і гінекологія” і, що нам дуже приємно, журналу “Медична гідрологія та реабілітація” та почесне головування у громадській Ученій раді при ЗАТ “Трускавецькурорт”.

За 1997 рік Інтернаціональний біографічний центр Кембріджського університету визнав І.С. Сміяна “людиною року”, його біографія видрукувана у книзі “2000 найвидатніших людей ХХ століття”. Під керівництвом Вчителя впродовж 1971-2008 рр. захищено 4 докторських і 39 кандидатських дисертацій (пікантна деталь - майже всі вони жінки).

І.С. Сміян народився 10 січня 1929 року на Сумщині в селянській сім’ї. Медичну діяльність розпочав на Тернопільщині в якості фельдшера-акушера. У 1957 році закінчив педіатричний факультет Харківського медичного інституту і був скерований на роботу у дитячий санаторій “Джерело” курорту Трускавець, який став першим етапом його практичної і наукової діяльності, які розпочалися синхронно.

Впродовж 1957-1962 рр. Іван Семенович, обіймаючи посади завідувача відділом та, згодом, головного лікаря, перетворив свій санаторій у справжній науковий центр дитячої бальнеології. Саме там була виконана кандидатська дисертація “Санаторное лечение детей с хроническими гепатохолециститамы на курорте Трускавец”, захищена у Харкові в 1961 році. Матеріали дослідження відображені в брошурі “Лікування дітей на курорті Трускавець” (1960) і монографії “Санаторно-курортное лечение детей с хроническими заболеваниями печени и желчных путей” (1962). Ці піонерські публікації отримали у свій час широке визнання на теренах СРСР. Усвідомлюючи, що переріс формат головного лікаря санаторію, амбіційний молодий вчений зайнявся пошуком наукового закладу для подальшої самореалізації. Найлогічнішим місцем продовження багатообіцяючої наукової кар’єри мав би стати Львівський медичний інститут. Проте його очікувало

прикре розчарування — небезпідставні сподівання отримати запрошення зайняти посаду принаймі асистента кафедри виявились марними. Тому, пристрасно прагнучи по-справжньому займатись наукою, він змінив Трускавець на Мукачево, посівши за конкурсом посаду завідувача відділу Закарпатського НДІ охорони материнства та дитинства. Однак його ждало чергове розчарування: науковий рівень цього закладу ненабагато перевищував такий щойно залишеного з жалем трускавецького санаторію. Пропрацювавши близько року, Іван Семенович прийняв доленосне рішення перебраться на Кавказькі Мінеральні Води, отримавши посаду старшого наукового співробітника П'ятигорського НДІ курортології. Підсумком цього періоду, найплотворнішого і найщасливішого, за власним зізнанням ювіляра, стали докторська дисертація “Хронические заболевания гепато-билиарной системы у детей и их санаторно-курортное лечение” (Харків, 1968) та монографії “Климато-бальнеологическое лечение хронических заболеваний почек и мочевыводящих путей у детей” (1967), “Лечение детей на Кавказских Минеральных Водах” (1972). Після переїзду в Тернопіль курортологічні аспекти педіатрії продовжували посідати значне місце в думках та діяннях професора. Свідченням цього є монографії “Комплексное лечение детей с хроническими заболеваниями печени и желчных путей в условиях курорта” (1973), “Курорты и дети” (1980), розділи “Заболевания органов пищеварения” і “Заболевания почек” в колективній монографії “Бальнеотерапия при заболеваниях в детском возрасте” (1980). Остання монографія, разом із монографією проф. Єсипенка Б.Є. “Физиологическое действие минеральной воды “Нафтуса” (1981), стали наріжними каменями трускавецької наукової школи бальнеології, яка остаточно сформувалася у 1989 році. Неабияк пригодилося для становлення школи книга Сміяна І.С. та Карачевцевої Т.В. “Детская курортология” (1985). Так що, образно кажучи, ми вважаємо Івана Семеновича прорабом будівництва своєї школи. Зі свого боку, академік люб'язно прийняв запрошення увійти до складу редколегії заснованого в 2003 році журналу “Медична гідрологія та реабілітація”, а в 2008 році став Почесним Головою Вченої Ради при ЗАТ “Трускавецькурорт”.

Серед багатющої творчої спадщини ювіляра вагома частка належить публікаціям в галузі бальнеології.

МОНОГРАФІЇ

1. Сміян І.С., Саратовський В.Г. Лікування дітей на курорті Трускавець. - Львів, 1960. - 35 с.
2. Сміян І.С. Санаторно-курортное лечение детей с хроническими заболеваниями печени и желчных путей. - М.: Медицина, 1962. - 130 с.
3. Сміян І.С. Климато-бальнеологическое лечение хронических заболеваний почек, мочевыводящих путей у детей. - М.: Медицина, 1967. - 236 с.
4. Сміян І.С. Лечение детей на Кавказских Минеральных Водах. - Ставрополь, 1972. - 85 с.
5. Сміян І.С. Комплексное лечение детей с хроническими заболеваниями печени и желчных путей в условиях курорта. - М.: Медицина, 1973. - 192 с.
6. Сміян І.С. Курорты и дети / Под ред. Е.В.Шуховой. - Ставрополь, 1980. - 78 с.
7. Сміян І.С., Карачевцева Т.В. Детская курортология. - К.: Вища школа, 1985. - 280 с.
8. Сміян І.С., Луговая О.И. Заболевания органов мочеполовой системы у детей. - К.: Здоров'я, 1990. - 144 с.
9. Сміян І.С. Лікування дітей на питних курортах. - Тернопіль: Підручники і посібники, 2006. - 72 с.

РОЗДІЛИ У МОНОГРАФІЯХ

1. Сміян І.С. Санаторно-курортное лечение детей при заболеваниях почек, мочевыводящих путей и нарушениях солевого обмена // Санаторно-курортное лечение детей / Под ред. Д.Д.Лебцева. - М.: Медицина, 1966. - 42 с.
2. Сміян І.С. Курортное лечение детей с хроническими заболеваниями печени и желчных путей // Курортное лечение детей. - М.: Медицина, 1967. - 13 с.
3. Сміян І.С., Каменский Е.А. Основные принципы организации лечения детей на курортах Кавказских минеральных вод // Курортное лечение детей. - М.: Медицина, 1967. - 13 с.
4. Сміян І.С. Патология гепатобилиарной системы // Курортное лечение детей. - Пятигорск, 1974. - 4 с.
5. Сміян І.С. Язвенная болезнь // Курортное лечение детей. - Пятигорск, 1974. - 4 с.
6. Сміян І.С. Хронические гастриты // Курортное лечение детей. - Пятигорск, 1974. - 4 с.
7. Сміян І.С. Хронические колиты // Курортное лечение детей. - Пятигорск, 1974. - 4 с.
8. Сміян І.С. Хронический пиелонефрит // Курортное лечение детей. - Пятигорск, 1974. - 4 с.
9. Сміян І.С. Заболевания органов пищеварения // Бальнеотерапия при заболеваниях в детском возрасте / Под ред. Т.В.Карачевцевой. - М.: Медицина, 1980. - 43 с.
10. Сміян І.С. Заболевания почек // Бальнеотерапия при заболеваниях в детском возрасте / Под ред. Т.В.Карачевцевой. - М.: Медицина, 1980. - 18 с.
11. Сміян І.С., Мазурин А.В., Григорьев К.И. Санаторно-курортное лечение // Болезни органов пищеварения у детей / Под ред. А.В.Мазурина. - М.: Медицина, 1984. - С.612-628.

ЖУРНАЛЬНІ СТАТТІ

1. Сміян І.С., Байкалов Л.К. Лікування дітей, хворих на цукровий діабет, на курорті Трускавець // Педіатрія, акушерство і гінекологія. - 1962. - № 5. - 4 с.
2. Сміян І.С. Динаміка секреції і виділення деяких кишкових ферментів під впливом курортного лікування у дітей із захворюваннями печінки та жовчних шляхів // Педіатрія, акушерство і гінекологія. - 1964. - № 5. - 2 с.

3. Смяян И.С., Смяян Л.В. О лечении хронических нефритов у детей на курорте Трускавец // Советская медицина. - 1964. - № 6. - 3 с.
4. Смяян И.С. Санаторное лечение мочекаменной болезни у детей на курорте Трускавец // Вопросы охраны материнства и детства. - 1964. - № 7. - 3 с.
5. Смяян И.С., Киселева Н.С. Организация санаторно-курортной помощи детям с хроническими заболеваниями органов системы пищеварения // Педиатрия. - 1965. - № 4. - 4 с.
6. Смяян И.С. Лечение детей с циррозом печени на курорте Трускавец // Педиатрия. - 1965. - № 5. - 3 с.
7. Смяян И.С. Віддалені результати санаторного лікування сечокам'яної хвороби у дітей на курорті Трускавець // Педіатрія, акушерство і гінекологія. - 1965. - № 6. - 3 с.
8. Смяян И.С., Ельцов А.И. Лечение язвенной болезни у детей на некоторых курортах // Вопросы охраны материнства и детства. - 1965. - № 9. - 4 с.
9. Смяян И.С. Опыт лечения детей, больных хроническими колитами, на курорте Трускавец // Вопросы курортологии, физиотерапии и лечебной физкультуры. - 1966. - № 5. - 2 с.
10. Смяян И.С. Всесоюзная конференция детских санаториев нетуберкулезного профиля // Педиатрия. - 1967. - № 2. - 4 с.
11. Смяян И.С. Жовточкам'яна хвороба у дітей та лікування її в Трускавці // Педіатрія, акушерство і гінекологія. - 1968. - № 6. - 3 с.
12. Смяян И.С. Эффективность лечения детей с хроническими гепатохолециститам на курорте Трускавец по отдалённым результатам // Педиатрия. - 1968. - № 11. - 1 с.
13. Смяян И.С., Мартиросьян Э.И. Санаторное лечение больных хроническими заболеваниями печени и желчных путей в Эссентуках // Педиатрия. - 1968. - № 11. - 1 с.
14. Смяян И.С., Никагосова Р.В. Сравнительная оценка различных методов грязевого электрофореза при хронических заболеваниях гепатобилиарной системы у детей // Педиатрия. - 1969. - № 2. - 4 с.
15. Смяян И.С., Сластенко Н.П. Влияние лечения в Железноводске на секрецию и выделение ферментов кишечником у детей с хроническим гепатохолециститом // Вопросы курортологии, физиотерапии, ЛФК. - 1969. - № 2. - 2 с.
16. Смяян И.С. Пути дальнейшего развития санаторно-курортной помощи детям // Вопросы курортологии, физиотерапии, ЛФК. - 1969. - № 5. - 2 с.
17. Смяян И.С. К вопросу об антацидном действии минеральных вод // Вопросы охраны материнства и детства. - 1971. - № 10. - 2 с.
18. Смяян И.С., Двужилова Т.К. Состояние некоторых электролитов в сыворотке крови и моче у детей с хроническим пиелонефритом и их динамика под влиянием лечения в Железноводске // Педиатрия. - 1971. - № 1. - 2 с.
19. Смяян И.С., Зиновьева Р.Г., Смяян Л.В. Эффективность санаторно-курортного лечения в Железноводске детей, больных хроническим пиелонефритом // Вопросы курортологии, физиотерапии, ЛФК. - 1972. - № 1. - 3 с.
20. Смяян И.С., Слободян Л.М. Специализация в обследовании и неотъемлемая часть работы врача санатория // Вопросы курортологии, физиотерапии, ЛФК. - 1974. - № 6. - 1 с.
21. Смяян И.С. Курортная терапия детей с хроническим пиелонефритом // Педиатрия. - 1976. - № 4. - 3 с.
22. Смяян И.С. К вопросу о механизме действия питьевых минеральных вод // Вопросы курортологии, физиотерапии, ЛФК. - 1976. - № 5. - 3 с.
23. Смяян И.С. и др. Эффективность озокеритотерапии у детей, страдающих пиелонефритом // Вопросы курортологии, физиотерапии, ЛФК. - 1977. - № 2. - 2 с.
24. Смяян И.С. Рецензия на книгу К.С.Тихомировой "Курортное лечение детей и подростков с хроническими заболеваниями сердечно-сосудистой системы" // Вопросы курортологии, физиологии и ЛФК. - 1977. - № 8. - 1 с.
25. Смяян И.С., Слободян Л.М., Лобода В.Ф., Лугова О.И. Об эффективности озокерита в комплексном лечении гипотрофии // Вопросы охраны материнства и детства. - 1983. - № 7. - С. 70 - 71.
26. Смяян И.С. Курорты - найбільш ефективний реабілітаційний чинник // Журнал "Business information". - 1997. - № 31. - С. 2.
27. Смяян И.С., Горішний І.М. Імунологічні зміни у дітей з поєднаною патологією сечовидільної та травної систем // Педіатрія, акушерство та гінекологія. - 1999. - №1. - С.22-24.
28. Смяян И.С. Питний курорт - головна ланка в реабілітації дітей з хронічним ураженням травлення, сечовидільної системи та обміну речовин // Педіатрія, акушерство та гінекологія. - 2003. - №1 - С.4-8.
29. Смяян И.С. Курортна реабілітація дітей з хронічним ураженням органів травлення, сечовидільної системи та обміну речовин // Медична гідрологія та реабілітація. - 2003. - Т.1, № 1. - С. 13 - 17.
30. Смяян И.С. Клініко-патогенетична оцінка ефективності лікування на питних курортах: сьогодні чи майбутнього? // Медична гідрологія та реабілітація. - 2008. - Т.6, № 1. - С. 5-10.
31. І.С. Смяян, Г.І. Корицький, Н.М. Свірська, Г.А.Павлишин та інші Реабілітація дітей раннього віку з ураженням нервової системи – запорука їх соціальної адаптації // Медична гідрологія та реабілітація. – 2008. – Т. 6, № 1. – С. 14–21. (фахове видання)
32. І.С. Смяян, В.Б.Фурдела Остеопенічні стани в дитячій ендокринології // Ліки України. – 2008. – №4. – С. 74–78.
33. І.С. Смяян Прогрес наукових здобутків в педіатрії: в констатації фактів чи в їх дискусійному обговоренні? // Педіатрія, акушерство, гінекологія.—2008.— №3
34. І.С. Смяян Клініко-патогенетична оцінка ефективності лікування на питних курортах: сьогодні чи майбутнє // Медична гідрологія та реабілітація, --2008.-- №1
35. І.С. Смяян, В.Б.Фурдела, О.Є. Федорців Л.А.Волянська, С.С. Левенець Роль вегетативного дисбалансу та порушень кальцієвого обміну в патогенезі діабетичних серцево-судинних ускладнень у дітей // Актуальні проблеми перинатології, акушерства та гінекології – 2008. – №2 – С. 16–18.
36. І.С. Смяян, В.Б.Фурдела Особливості вегетативних розладів у дітей з цукровим діабетом // Здоров'я ребенка – 2008. – №6. – С. 27–30.
37. І.С. Смяян Медицина – це поєднання науки і практики (з нагоди 80-річчя від дня народження) // Актова промова.—Тернопіль: Підручники і посібники, 2009
38. І.С. Смяян, Л.А. Волянська, Е.І. Бурбела, Л.В. Бугель В.Б. Фурдела Проблема тривожності як складова етіопатогенезу хронічної патології // Перинатологія, акушерство та педіатрія» – 2009. – №2. – С. 20–23.
39. І.С. Смяян, Щербатюк Н.Ю. Застосування препаратів відеїн-3 та кальциміну для лікування та профілактики остеопенічного синдрому у дітей з затримкою різного генезу // Педіатрія, акушерство та гінекології, -- 2009,-- №1
40. І.С. Смяян, Сахарова І.С. Принципи діагностики та лікування остеопорозу у дітей з цукровим діабетом // Педіатрія, акушерство та гінекології, -- 2009,-- №1
41. І. С. Смяян, В.Б. Фурдела, І. О. Багірян та інші Залежність показників центральної гемодинаміки від вегетативного гомеостазу в дітей, хворих на цукровий діабет // Актуальні питання педіатрії, акушерства і гінекології. – 2010. – № 1. – С. 37–40. (фахове видання)
42. І.С. Смяян, Г.А. Павлишин, В.Б. Фурдела І. О. Багірян, І. Є. Сахарова та інші Залежність показників центральної гемодинаміки від вегетативного гомеостазу в дітей, хворих на цукровий діабет // Актуальні питання педіатрії, акушерства та гінекології – 2010– №1 – С. 37-40
43. І.С. Смяян, Павлишин Г.А., Фурдела В.Б. Сахарова І.Є., Никитюк С.О., Ковальчук Т.А., Лучишин Н.Ю., Козак К.В. Статеві відмінності розвитку синдрому артеріальної гіпертензії у дітей шкільного віку // Международный журнал педиатрии, акушерства и гинекологии. / Материалы IX конгресса педиатров Украины "Актуальные проблемы педиатрии". - 2013. - Том 2, №3. - С. 66
44. І.С. Смяян Фурдела В.Б., Шило О.Р. Сучасні підходи до діагностики діабетичної кардіоміопатії у дітей і підлітків // Международный журнал педиатрии, акушерства и гинекологии. —2013.--Т4(2).- С. 58-65

СТАТТІ У ЗБІРНИКАХ

1. Смяян И.С. Холестерин крови у детей при хронических гепатохолециститах // Вопросы развития курортов с минеральными водами. - Ужгород, 1962. - 8 с.
2. Смяян И.С. Лечение детей с некоторыми хроническими заболеваниями на питьевых курортах как один из важных этапов оздоровления детского населения // Современные проблемы охраны материнства и детства. - Харьков, 1964. - 2 с.
3. Смяян И.С. К вопросу о вовлечении в болезненный процесс печени при различных заболеваниях желудочно-кишечного тракта у детей // Вопросы лечения заболеваний органов пищеварения на курорте Трускавец. - Трускавец, 1964. - 2 с.
4. Смяян И.С. Язвенная болезнь 12-перстной кишки у детей и ее лечение на курорте Трускавец // Вопросы лечения заболеваний органов пищеварения на курорте Трускавец. - Трускавец, 1964. - 3 с.
5. Смяян И.С., Куранова А.А., Мартиросьян Э.И. Оценка результатов лечения детей, страдающих хроническим гепатохолециститом, развившимся после болезни Боткина, в Ессентуковском и Железноводском санаториях // Актуальные вопросы лечения больных на курортах Кавказских минеральных вод. - Ессентуки, 1965. - 2 с.
6. Смяян И.С., Смяян Л.В. Лечение пиелонефрита и пиелита у детей на курорте Трускавец // Курортное лечение больных мочекаменной болезнью. - Киев, 1966. - 5 с.
7. Смяян И.С. Отдаленные результаты лечения хронических заболеваний печени и желчных путей у детей в зависимости от этиологии и длительности процесса // Вопросы курортологии, фармации и фармакологии. - Пятигорск, 1967. - 2 с.
8. Смяян И.С. Эффективность лечения в Железноводске детей с хроническими заболеваниями гепатобилиарной системы в зависимости от различной дозировки минеральной воды (по непосредственным наблюдениям) // Питьевые минеральные воды. - Пятигорск, 1969. - 5 с.
9. Смяян И.С. Оптимальная дозировка питьевого применения минеральной воды у детей с хроническими заболеваниями печени и желчных путей (по данным отдаленных наблюдений) // Питьевые минеральные воды. - Пятигорск, 1969. - 5 с.
10. Смяян И.С., Еренкова Н.М. Влияние хронического тонзиллита на течение заболеваний гепатобилиарной системы у детей и эффективность их лечения в условиях курортной поликлиники // XII итоговая научно-практическая конференция. - Ессентуки, 1970. - 5 с.
11. Смяян И.С. Некоторые вопросы совершенствования курортной помощи детям // Лечение детей курортными и физическими факторами. - Пятигорск, 1969. - 4 с.
12. Смяян И.С. Эффективность санаторно-курортной терапии детей с хроническим пиелонефритом // Лечение детей курортными и физическими факторами. - Пятигорск, 1969. - 4 с.
13. Смяян И.С. Принципы планировки и организации работы детского курортного городка // Вопросы курортологии. - Пятигорск, 1970. - 3 с.
14. Смяян И.С., Смяян Л.В. Дифференцированные методы грязелечения детей с заболеваниями печени и желчных путей // Вопросы курортологии. - Пятигорск, 1970. - 3 с.
15. Смяян И.С. Основные принципы курортного лечения детей с хроническим пиелонефритом // Санаторно-курортное лечение урологических больных. - Железноводск, 1971. - 4 с.
16. Смяян И.С., Двужилова Т.К. Лечение детей с хроническим пиелонефритом в условиях Железноводского курорта // Санаторно-курортное лечение урологических больных. - Железноводск, 1971. - 5 с.
17. Смяян И.С. Влияние различной дозировки минеральной воды Смирновского источника № 1 на эффективность лечения детей с хроническим пиелонефритом в Железноводске // Новые методы диагностики и лечения в курортной практике. - Железноводск, 1972. - 3 с.
18. Смяян И.С. Дуоденальный дренаж - важнейший метод лечения гепатобилиарной системы в детском возрасте // Некоторые вопросы диагностики и лечения панкреато-гепатобилиарной системы. - Железноводск, 1972. - 3 с.
19. Смяян И.С., Мартиросьян Э.И. Отдаленные результаты лечения детей с хроническими заболеваниями печени и желчных путей на Железноводском и Ессентуковском курортах // Некоторые вопросы диагностики и лечения панкреато-гепатобилиарной системы. - Железноводск, 1972. - 3 с.
20. Смяян И.С. Курортная помощь детям // Экспериментальная и клиническая бальнеология. - Пятигорск, 1972. - 6 с.
21. Смяян И.С. Железноводская клиника: Краткая история, основные направления научной, организационной, педагогической и практической деятельности института. - Пятигорск, 1972. - 8 с.
22. Смяян И.С. Патогенетическая терапия хронических заболеваний гепатобилиарной системы у детей // Наследственная и приобретенная патология обмена веществ у детей. - Москва, 1973. - 3 с.
23. Смяян И.С. Патогенетическое обоснование санаторно-курортного лечения детей с хроническими заболеваниями почек и мочевыводящих путей // Роль местных санаториев в восстановительном лечении детей. - Москва, 1973. - 3 с.
24. Смяян И.С. Некоторые особенности течения и лечения язвенной болезни в детском возрасте // Санаторно-курортное лечение детей с заболеваниями органов пищеварения. - Пятигорск, 1976. - 3 с.
25. Смяян И.С. Некоторые стороны механизма действия курортных факторов при хронических воспалительных заболеваниях у детей // Санаторно-курортное лечение детей с заболеваниями органов пищеварения. - Пятигорск, 1976. - 4 с.
26. Смяян И.С. Эффективность лечения детей с хроническим гастритом на питьевых курортах // Санаторно-курортное лечение детей с заболеваниями органов пищеварения. - Пятигорск, 1976. - 3 с.
27. Смяян И.С., Смяян Л.В. Значение курортных факторов в реабилитации детей, страдающих хроническим гепатохолециститом после болезни Боткина // Санаторно-курортное лечение детей с заболеваниями органов пищеварения. - Железноводск, 1976. - 7 с.
28. Смяян И.С. Патогенетическое обоснование использования курортных факторов в лечении хронических заболеваний почек и мочевыводящих путей // Оздоровление и лечение детей и подростков на курортах. - Пятигорск, 1977. - 3 с.
29. Смяян И.С. и др. Использование озокерита в комплексной терапии детей с пиелонефритом в условиях стационара // Пластическая хирургия мочевыводящих путей. - Киев, 1977. - 3 с.
30. Смяян И.С. Важнейшие достижения и основные задачи в области внутреннего применения минеральных вод в педиатрии // Применение питьевых минеральных вод при лечении детей с заболеваниями органов пищеварения и почек. - Пятигорск, 1980. - с. 11 - 16.
31. Смяян И.С., Смяян Л.В. Питьевое применение минеральных вод с целью местного воздействия при заболеваниях органов пищеварения // Применение питьевых минеральных вод при лечении детей с заболеваниями органов пищеварения и почек. - Пятигорск, 1980. - С. 29 - 32.
32. Учет биохимического анализа желчи при проведении реабилитационной терапии детей, больных хроническими заболеваниями желчевыводящих путей / И.С.Смяян, Л.М.Слободян, Т.С.Бабинец, В.Ф.Лобода // Гастроэнтерология. - 1985. - № 17. - С. 24 - 29.
33. І.С. Смяян, В.Б.Фурдела Роль негативного кальцієвого обміну в розвитку діабетичних кардіоваскулярних ускладнень у дітей // Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції "Патологія сполучної та кісткової тканини у дітей різного віку" (11—12 вересня 2008 року) — Тернопіль, 2008.— С. 14-15.
34. І.С. Смяян, В.Б.Фурдела Вегетативні розлади у дітей з цукровим діабетом // Перинатологія, акушерство та гінекологія / Матеріали V конгресу педіатрів України "Актуальні проблеми педіатрії" (Київ, 15—17 жовтня 2008 р.).—2008. — С. 112 — 113.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ, АВТОРСЬКІ СВДОЦТВА, РАЦПРОПОЗИЦІЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ЛИСТИ З ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНОЇ РОБОТИ

1. Смяян И.С. Краткие методики лечения больных на курорте Трускавец. - Трускавец, 1963. - 3 с.
2. Смяян И.С. Лечение в Железноводске детей с хроническими заболеваниями печени и желчных путей / Метод. указания. - Пятигорск, 1965. - 21 с.
3. Смяян И.С., Шухова Е.В., Тихомирова К.С. Критерии эффективности санаторно-курортного лечения детей /Метод. письмо. - Пятигорск, 1966. - 14 с.
4. Смяян И.С. Обследование детей с заболеваниями органов системы пищеварения в санаторно-курортных учреждениях / Метод. письмо. - Железноводск, 1968. - 4 с.
5. Смяян И.С., Куранова А.А. Питьевое применение минеральной воды детьми с хроническими заболеваниями печени и желчных путей / Метод. письмо. - Железноводск, 1968. - 4 с.
6. Смяян И.С. Пелоидотерапия при хронических заболеваниях гепатобилиарной системы в детском возрасте /Метод. указания.- Пятигорск, 1968- 12 с.
7. Смяян И.С. Заболевания печени и желчных путей / Метод. рекомендации "Курортное лечение подростков". - Пятигорск, 1972. - 4 с.
8. Смяян И.С. Дуоденальный дренаж (тюбаж) - важнейший метод лечения гепатобилиарной системы в детском возрасте // Рац. прелож.- 1972.- № 131.
9. Смяян И.С. Физиометр (Краткий справочник физического развития ребенка) // Рац. прелож.- 1972. - № 151.
10. Смяян И.С. Препараты желчных кислот в комплексной терапии заболеваний печени в детском возрасте // Рац. прелож.- 1973. - № 175.
11. Смяян И.С. Использование многоатомных спиртов для дуоденального зондирования в детской практике // Рац. прелож.- 1973. - № 180.
12. Смяян И.С. Методика применения дуоденального дренажа (тюбажа) у детей / Метод. письмо. - Тернополь, 1973. - 8 с.
13. Колокольчикова А.П., Смяян И.С. и др. Использование озокеритовых аппликаций в комплексной терапии сахарного диабета у детей // Рац. прелож.-1974. - № 260.
14. Смяян И.С., Двужилова Т.К. Курортное лечение хронического пиелонефрита у детей / Метод. рекомендации. - Пятигорск, 1975. - 20 с.
15. Смяян И.С. и др. Лечение хронических холецистохолангитов у детей / Метод. рекомендации. - Киев, 1978. - 22 с.
16. Смяян И.С. и др. Нормативные показатели гликемических кривых у детей школьного возраста после нагрузки различными углеводами / Информационное письмо. - Тернополь, 1979. - 5 с.
17. Смяян И.С. и др. Этапное лечение и диспансеризация детей с хроническими заболеваниями гепатобилиарной и гастродуоденальной систем // Методич. рекомендации. - К., 1980. - 21 с.
18. Смяян И.С. Способ оценки физического развития детей // Рац. прелож.- 1985. - № 375.
19. Смяян И.С., Горішний І.М. Застосування ентеросорбенту "Силард П" у комплексному лікуванні хворих дітей на хронічний пієлонефрит з супутньою патологією гастродуоденальної зони. // Інформаційний лист № 119.- Укрмедпатентінформ МОЗ України, 2000. - К.- 2 с.

Щиро вітаємо Івана Семеновича із славним ювілеєм, бажаємо міцного здоров'я, творчої наснаги, дальших успіхів у лікувальній та науковій діяльності і надіємось на продовження контактів.

Редколегія журналу "Медична гідрологія та реабілітація"
Асоціація учених м. Трускавця
Громадська Учена рада при ЗАТ "Трускавецькурорт"
Адміністрація ЗАТ "Трускавецькурорт"
Міська Рада Трускавця